

Azərbaycan Yazıçılarının

Azərbaycan Yazıçılarının XIII Qurultayının açılış mərasimindən öncə AYB sədri, Xalq yazıçısı Anar başda olmaqla bir qrup görkəmli şair və yazıçı Fəxri xiyabana gələrək ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib, abidəsi önünə tor çiçəklər qoydular.

Eyni zamanda mərasim çərçivəsində görkəmli oftalmoloq-alim Zorifə xanım Əliyevanın məzarı da ziyarət olundu.

* * *

Oktyabrın 26-da Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının binasında Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin XIII Qurultayı keçirildi.

Qurultayda Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev, Mədəniyyət naziri Anar Kərimov, Baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə, dövlət və hökumət qurumlarının nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları iştirak edirdi. Qurultaya Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin dəvəti ilə Türkiyə, Rusiya, Litva, İsrail, Pakistan, Gürcüstan, Almaniya, İraq, Belarus və İrandan 20-dən çox qonaq, AYB-nin üzvləri arasından isə 330-dək nümayəndə qatılmışdır.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin bölmələr üzrə hesabat məruzələri tədbirdən əvvəl kitab halında qurultay iştirakçılarına paylanmışdır.

Qurultayı AYB-nin sədri, Xalq yazıçısı Anar açdı.

Sonra Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildi.

Ötən dövr ərzində dünyasını dəyişmiş quruma üzv şair və yazıçıların və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Xalq yazıçısı Anar dedi: "Azərbaycan Yazıçılarının qurultayı 3 il öncə olmalı idi, amma gecikdik. Gecikmənin səbəbi isə pandemiya oldu. Buna baxmayaraq, bu müddət ərzində Yazıçılar Birliyində qurultay səviyyəsində məruzələr dinlənilib və kitab kimi nəşr olunub... Böyük qürur hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, bu gün Azərbaycan yazıçıları XIII Qurultayını qalib ölə-

konin yazıçısı kimi keçirir. Bizə bu qələbəni, tarixi Zəfəri yaşadığı üçün bütün yazıçılar adından Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığımızı bildiririk".

Sonra Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva Prezident İlham Əliyevin qurultay iştirakçılarına ünvanladığı təbrik məktubunu oxudu.

Xalq yazıçısı Anar çıxışının davamında akademik İsa Həbibbəyli Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti təsdiq olunması münasibətilə təbrik edərək dedi: "Tarixdə ilk dəfədir ki, Yazıçılar Birliyinin üzvü belə yüksək vəzifəyə seçilir..."

Azərbaycan yazıçılarının XII Qurultayından keçən dövr ərzində ədəbi camimizin ümumi təsnifatını xüsusi peşəkarlıqla incələyən akademik İsa Həbibbəyli məruzə ilə çıxış etdi: "Bu qurultay Ermənistanın otuz il işğal altında saxladığı doğma, özəli və əbədi Qarabağ torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad edilməsinin növbəti ildönümünü qeyd etməyə hazırladığımız çox əlamətdar bir vaxtda keçirilir. Təbii ki, bu böyük qələbənin, böyük zəfərin qazanılmasının başlıca səbəbkarı Azərbaycan Prezidentinin dəmir iradəsi, qətiyyəti, xalqımızın vətənpərvorlik duyğusu, ordumuzun yüksək peşəkarlığı, döyüş əzmi oldu. Eyni zamanda hesab edirəm ki, bu qələbədə aradan keçən otuz il ərzində milli ruhumuzun, ümidimizin və qələbə əzmimizin ayaqda qalması üçün var gücylə mücadilə aparan Azərbaycan ədəbiyyatının, söz sənətimizin xüsusi payı var... Hesab edirəm bu gün Azərbaycan yazıçıları həm də bütün fəaliyyəti boyu Azərbaycan ədəbiyyatının, mədəniyyətinin yanında olmuş ulu öndər Heydər Əliyevin ölməz ruhu qarşısında hesabat verirlər. Bu baxımdan Azərbaycan ədəbiyyatının unudulmaz Heydər Əliyevin mükkəmməl bədii obrazını yaratmağa vəfa borcu var... Müstəqillik dövründə bütün janrlar üzrə yaradılan ədəbi nümunələr həm də bu bərc hissindən irəli gəlir. Son 5 ilin ədəbi nümunələri yazıçılar qurultayı öncəsi AYB-də və AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutunda keçirilən müzakirələrdə yetərinco incələnilib...".

Sonra akademik İ.Həbibbəyli ötən əsrin 50-60-cı illər ədəbi nəslinin tarixi rolundan dəyərli paralellər aparmaqla ətraflı bəhs etdi: "Onlar sadə insanların obrazını ədəbiyyata gətirdilər. Onların yaradıcılığında sosrealizm metodu formal şəkildə rol aldı. Bu tendensiya Anarın, Elçinin, Sabir Əhmədlinin və başqalarının əsərlərində özünü daha qabarıq göstərir. Yeni ədəbi qruplar, ardınca ədəbi cərəyanlar meydana çıxdı. Modernizm, postmodernizm gəlişmələri bir-birini izləməyə başladı. Xalq yazıçısı Kamal Abdulla dəyərli əsərlərini ortaya qoydu. Magik düşüncənin ədəbiyyatımıza yeni baxış bucağından qayıdışı mərhələsi başladı. Xüsusilə, İsa Hüseynovun, Yusif Səmədoğlunun yaradıcılığında magik təsvir önə çıxdı. Ayrıca qeyd etmək istəyirəm ki, bu sahədə dünya ədəbiyyatında Markesin məqamı hara qədərdir, İsa Hüseynovun da yazıçı dəyəri bir o qədərdir, hələ bəlkə də artıqdır..."

Akademik İ.Həbibbəyli uzun illər Yazıçılar Birliyinin məqsədyönlü idarəçiliyini ləyaqətlə yönəldən Xalq yazıçısı Anarın Azərbaycan ədəbi-bədii, ictimai-siyasi, fəlsəfi fikrində tutduğu məqamdan bəhs edərək dedi: "Azərbaycan xalqı, söz adamlarımız fəxr edə bilərlər ki, dünya şöhrətli yazıçı Çingiz Aytmatovun öz xalqının ədəbiyyatı və mədəniyyəti qarşısındakı danılmaz xidmətləri xalqımızın söz sənəti qarşısında Anar yerinə yetirib. Biz bu haqqı heç vaxt unutmamalıyıq..."

Sonra Yazıçılar Birliyinin katibi İlqar Fəhmi qurultay iştirakçıları adından Azərbaycan Prezidentinə ünvanlanmış müraciəti oxudu.

Xalq şairi, AYB-nin Ağsaqqallar Şurasının sədri **Noriman Həsənzadə** çıxış edərək dedi: "Azərbaycan yazıçılarının XIII Qurultayı böyük Zəfərimizin səvincini yaşadığımız xoş zamanda keçirilir. Biz böyük qələbəmizi qazanmışıq. Qalib ölkənin yazıçılarıdır. Yaxın günlərdə Bolqarıstan prezidenti ölkəmizin başçısına təqribən belə bir sualla müraciət etdi: "Siz nə edibsiniz ki, bütün Avropada məşhursunuz?". Ölkəmizin başçısının nə etdiyi məlumdur. O, "Qarabağ Azərbaycandır!" - dedi və öz fikrini böyük qələbəylə, Zəfər günüylə başa yetirdi, sübut etdi... Zəfər günü xalqımızın qürurunu geri qaytardı. Eyni zamanda qələ-

bəmizin də qəddi düzəldi. Sözümlər də qururlandı... Ədəbi həyatımıza qələbə, zəfər mövzusu daxil oldu..."

Çıxışının sonunda Xalq yazıçısı Anarın AYB sədri kimi fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən **Noriman Həsənzadə** onu da qeyd etdi ki, Anar müəllim bütün nəslə ilə həmişə ədəbiyyatımıza, mədəniyyətimizə ləyaqətli xidmət edib. Onun fəaliyyət hədəfini yönəldib. Bu gün də beləydi, yəqin ki, bundan belə də bu cür davam edəcək...

Mədəniyyət naziri **Anar Kərimov** qurultay iştirakçılarına təbrik edərək dedi: "Bu gün tarixi gündür və çox əlamətdar bir vaxtda bu qurultayı keçiririk. Qalib xalq olaraq bu gün bu möhtəşəm tədbiri təşkil etdik. Bu münasibətlə hamınıza təbrik edirik. Əminəm ki, yazıçılarımız öhdələrinə düşən missiyanı bundan sonra da lazımcı yerinə yetirəcək, cəmiyyətimizə uğurlu ədəbi-bədii töhfələr bəxş edəcəklər".

Sonra qurultayın katibliyi və seçki komissiyası təsdiqləndi.

Xalq şairi, millət vəkili **Sabir Rüstəm-xanlı** müasir Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı ilə yanaşı, ədəbiyyatımızın qarşısında duran vəzifələrdən, ədəbi mühitin üzvləşdiyi problemlərdən və çatışmazlıqlardan, oxucu sayının azalmasından, kitabxanaların mövcud durumundan danışdı.

Qonşu ölkələrin siyasi dairələrinin rəvacı ilə ölkəmizə, milli dəyərlərimizə qarşı məkrli siyasət yürüdünlərə qarşı söz adamlarımızın həssas münasibət sərgiləməsini önə çəkən millət vəkili, Xalq şairi **Sabir Rüstəm-xanlı** qeyd etdi ki, bu mübarizə hələ də bizim istədiyimiz səviyyədə getmir. Müsəlman dünyasına Qərbin aşağılayıcı münasibətini də görürük, İran rejiminin azərbaycanlılara, o cümlədən dilinə, mədəniyyətinə, ərəzi bütövlüyünə qarşı mübarizəsini də... Bu məsələlərdə seyrçi mövqedə dayanmaq olmaz. Bizim söz adamları, aydınlarımız bu mövzuya həssas yanaşmalı, gündəmdə saxlamalıdır..."

Qardaş Türkiyənin sabiq mədəniyyət naziri, yazıçı **Namiq Kamal Zeybək** çıxış edərək dedi: "Öncədən demək istəyirəm ki, Azərbaycanın çoxdan gözlədiyimiz zəfər qultu və davamlı olsun. Mənim ürəyimin yarısı həmişə burada olub. Şadam ki, 44 günlük müharibə şəraitində Azərbaycan

XIII Qurultayı

oğulları çox cəsarətlə döyüşdü. Bu ruhu ayaqda saxlayan həm də şair və yazıçılar oldu... Məhz bu ruhun hesabına Azərbaycan çağdaş dövrümüzə iki dəfə cəsarətini bütün dünyaya göstərə bildi; bir 1990-cı ilin 20 Yanvar günlərində, bir də böyük Zəfər günündə... Mən 20 Yanvar hadisələri zamanı Bəxtiyar Vahabzadəni aradım. Dedi bizi qırırlar. Mən çalışdım o zaman Türkiyəni bu mücadiləyə qoşum, ancaq olandan gələni etməyə də buna nail ola bilmədim. Özəlliklə, Azərbaycan o zaman möglub olsa da, öz qəhrəmanlığını isbat etmişdi... Ancaq zəfər çalmaq üçün ordu lazımdır. Azərbaycanın o zaman ordusu yox idi... İkinci Qarabağ savaşında isə Azərbaycan düşmən üzərinə güclü orduyla gətdi. Nəticədə otuz il davam edən işğala son qoyuldu. Bu zaman Türkiyə onun yanında idi. Mən həmin günləri xoşbəxtliyini yaşayırdım... Mən bayırtuluyam. Orda doğuldum. Yeniyyətlik dövründə bir dəfə radiodan dinlədim: "Danışır Bakı. Siz Azərbaycan radiosunu dinləyirsiniz!". Şaşıb qaldım ki, Allahım, bu bizim öz dilimizdir. Hətta Nazim Hikməti belə Sizin radiodan sevdim. Sonra qismət oldu, mədəniyyət naziri oldum. Doxsanıncı illərdə, Qorbaçovun idarəçiliyi zamanı mənə sovetlərdən dəvət gəldi. Dedim bir şərtlə qəbul edərdim ki, Azərbaycanı da ziyarət edim. Olmaz dedilər, orada çox qarışıqlıqdır. Mən də səfərdən imtina edəcəyimi bildirdim. Çarəsiz qalıb razılaşdılar. Və dedim ki, onda Özbəkistanı da adını oraya daxil edin... Nəhayət, Bakıya gəldim; rəyalarınmın, xəyallarımın şəhərinə... Türkiyə azərbaycanlı qaradaşlarımızı həmişə sayqılı olub. Bu münasibət həmişə qarşılıqlı şəkildə davam edib. Bakıda Sovetlərin qurulduğu ilk illərdə Türkiyəyə ən böyük dəstək Azərbaycanıdan gəlib. Maliyyə yardımı göstərən ən çətin günlərdə. Sonralar Türkiyə tərəfi bu borcu qaytarmaq istəyəndə Nəriman Nərimanov imtina edib, "qardaş qardaşa borc verməz, əvəz istəməz, kömək edər" - deyib. Mən bu sənədlərlə tanış olanda gerçək Nəriman Nərimanovun kimliyini anladım. Bu barədə sabiq cümhur başqanı Süleyman Dəmirəllə söhbətlərim oldu...".

Sonra İ.K.Zeybək ortaq dilimizin gelişmələri mövzusunda fikirlərini açıqladı, azadlıq nəğmələri Xəlil Rza Ulutürkün "Ana dilim" şeirini əzbərdən söylədi.

Akademik, Xalq yazıçısı **Kamal Abdulla** çıxışı zamanı XII Qurultaydan yəni Yazıçılar Birliyinin öz önənəsinə sadiq qalaraq tam, bitkin və ədəbiyyatımızın inkişafı istiqamətində məqsədyönlü şəkildə fəaliyyətini davam etdirdiyindən məmnun olduğunu vurğuladı: "Bu optimist, dözümlü və yönləndirici fəaliyyəti ilə bir arada, Yazıçılar Birliyinin çox sayda layihələrinin reallaşmasına imza atdığının şahidi olduq. Yaxşı haldır ki, Yazıçılar Birliyi ən yaxşı tarixi önənələrini təmkinlə qoruyub saxlayır. Böyük Füzuli qəzəllərinin birində yazırdı ki, ələmi qəmdən xali etmək arzumdur. Füzuli dünyanın bütün dörd-qəmini üroyinə yığıb, üroyində qandallamaqla ələmi qəmdən xilas etmək istəklisiydi. Dünyanı bu yolla xilas etməyə çalışırdı. Yazıçılar Birliyi də eyni missiyanın davamçısı kimi fəaliyyət göstərmək amacıyla fəaliyyət göstərir. Bu ötən illər ərzində də Yazıçılar Birliyi ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin inkişaf yolunu tutdu, dövlətçiliyimizin yanında oldu, şanlı Zəfər günümüzə əsgərlərimizin yanında oldu... Tarixi önənələr davam edir. Böyük ipək yolu tokco içtısadı, əmtəə ticarət yolu deyildi, həm də Kitab yolu. Ən müdrik kitablar dövə karvanları vasitəsilə ölkədən-ölkəyə daşır, yayımlanırdı. Bu yol həm də bizim zəngin ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin yoludur. İyirmi beş il əvvəl Yazıçılar Birliyinin qurultayı zamanı ulu öndər Heydər Əliyevin qarşısında demişdim ki, vaxt olacaq ədəbi tənqid öz ömrünü digər janrlara bağışlayacaq. Zaman keçib, indi ədəbi tənqid öz ömrünü həm başqa janrlara bağışlayır, həm də bağışlamır, qoşa, birgə ömür edirlər... Bu, dinc-yənəşi yol getməyin bir örnəyini də Xalq yazıçısı Anar öz fəaliyyətilə nümayiş etdirir; böyük səbri, idarəçilik bacarığı, iti fəhmi, gənclik enerjisi ilə bir arada... O, Yazıçılar Birliyini qorudu, ədəbi dərğiləri yaşatdı. Anar kimi keçmişin, bugünün və gələcəyin qədrini bilən bir ziyalı tapmaq çətindir".

Xalq şairi **Ramiz Rövşən** də Anarın Yazıçılar Birliyinə rəhbərlik etdiyi dövrün xoş, arzuolunan yönələrini açıqladı: "Hər bir xalq öz yaddaşının məhsuludur. Ədəbiyyatı tokco söz adamları, xalq yaratmır, həm də ədəbiyyat xalqı yaradır. Öz keçmişini ilə bağlı olmayan xalqın gələcəyi olmur. Bu istiqamətdə yaddaş dağıdıcılığına yer yoxdur. Təbii, aradıcı insanların hər birinin

özünəməxsus iddiası olur. Bu, təbii. Ancaq bu münasibətlər, baxışlar dağıdıcı, inkarçı olmamalıdır, ortaq bağlar, ələqələr qırılmamalı, körpülər yandırılmamalıdır. Bu sahədə hədsiz dözümlə ehtiyac duyur və bu baxımdan Anarın səbrinə yaxşı mənada qibtə edirəm. Biz uzun illərdə coğrafi ərazilərimizi itirməyimizin ağrısını yaşadıq. Amma onu geri qaytarmağa müvəffəq olduq. Mənovi itkilərisə geri qaytarmaq olmur. Buna yol verməməliyik. Eyni zamanda biz Ana dilimizin qoruyucularıyıq. Beş dəfə bilib, beş dəfə də nadan olmaq olar. Bu gün biz həm də öz Ana dilimizin hesabətini veririk. Bu dilin qorunması istiqamətində Anar müəllimin çabaları davamlı olub. Anar müəllim maarifləndirici bir şəxsiyyətdir. İllər öncəsi mən bu yaşama bir qədər başqa yöndən baxırdım. İndi bəxib görürəm Anarın maarifləndirici baxışlarına, çabalarına nə qədər böyük ehtiyacımız var... Bizim işimiz tokco ədəbiyyata qiymət vermək, dəyərləndirmək deyil. Bizim işimiz həm də cəmiyyətin yazıçıya verdiyi qiymətə münasibət bildirməkdir... Bu gün Sözlün bayramıdır. Biz dilin, sözlün keşikçiləriyik. Bu sırada Anar müəllimlə bir cərgədə olmaq çox xoşdur".

Rusiyanın keçmiş mədəniyyət naziri, görkəmli tənqidçi, ədəbiyyatşünas alim **Yevgeni Sibrov** dünya ədəbiyyatında baş verən yeniliklərdən söz açdı. Xalqların birbirini tanımaması, onlar arasında dostluğun yaranmasında ayrı-ayrı şəxsiyyətlərin böyük rol oynadığını vurğuladı. Azərbaycanın müasir mədəniyyətinin və ədəbiyyatının yüksək sürətlə inkişaf etdiyini, bu istiqamətdə Anarın, İlçinin xüsusi yeri olduğunu dilə gətirdi və Qurultayın işinə uğurlar dilədi.

Ədəbiyyatşünas alim, millət vəkili **Jalal Əliyeva** çıxış edərkən dedi: "Bu gün ədəbiyyatın bayramıdır. Bu gün ilk baxışda sıradan, adi görünü biləcəkdir sözü öz qələmləriylə ədəbiyyat edonlərin, ədəbiyyətə çevirənlərin, güclü sözlün sahiblərinin bayramıdır."

Tanrının lütfiylə talayına yazar olmaq payı düşənlər, əlbəttə, səhbət əsl yazıçıdan, şairədən gədir, mənim nəzərimdə yerdən daha çox, göy adamlarıdır. Adı, sıradan insanın görə bilmədiklərini görmək, düşünən bilmədiklərini düşünmək, yaza bilmədiklərini yazmaq onlara bir fəvqəllik qəzandır. Və əlbəttə ki, bu fəvqəlliklə zamanın axarına dönməyib yaşamaq, sanki hamımızdan biriymişlər kimi həyata davam etmək bu üstün zəka və hər an qırılmağa hazır olan həssas qəlb sahiblərdən həm də taqət, dözümlü, səbr tələb edir.

Mən yazar övlədiyəm. Gözümlə dünyaya açandan bəri ədəbiyyatın, sənətin içində, ta ortasında yəm. Bu söylədiklərimi mənə dedizdirən də yarım əsr bərabər ömrümün ədəbiyyatla, sənət dünyası ilə sıx bağlılığı, şəxsi müşahidələrimdir. Ədəbiyyat adamı olmaq, sənət adamı olmaq hansı yuxusuz gecələrin, hansı məhrumiyyətlərin məhsuludur, nə qədər çətindir, amma eyni zamanda necə bir xoşbəxtlikdir, bunu da yaxşı bilirəm. Məncə, bir yazar hər əsərini orsayə gətirərkən, dünyaya körpə gətirən anaya bənzəyir... Yazılan, nöqtələndən hər uğurlu əsər onun müəllifinin bu əsərlə bərabər yenidən doğusudur. Və mən bu ağırlı sürocün öz evimimdə şahid olaraq, öz anamın yazarlıq taleyinin sevinclərinə sevinib, kodorinə kodorlənörək böyüdüm...

Böyük Rəsul Rza deyirdi ki:

...Aydındır şeirin dili,
elə aydındır bu dil,
nadan min il oxusun, anlamaz.

Bu sətirləri Rəsul Rza bundan 77 il əvvəl yazmışdı. Bəli, bu gün də aydındır şeirin dili, anlaşılandır yazının üslubu. Eynən Füzulinin dili kimi... Yətor ki, onu anlamaq istəyəsən!

Deyərlər ki, bir insanın formalaşmasında ədəbiyyatın rolu böyükdür. Buna şübhəmiz yoxdur. Yüzdə yüz doğrudur. Eyni zamanda toplumun formalaşmasında, ictimai şəkillənməsində də ədəbiyyatın rolu ikeqat böyükdür. Müstəqilliyimizin qazınmasında ədəbiyyatın xidməti danılmazdır. Xalqımızın azadlıq duyğularının yaşadılmasında ədəbiyyatın gücü əvəzsizdir. Ədəbiyyatımız heç kəsin dilinə belə gətirməyə cürət etmədiyi bir zamanda azadlıq ideyalarının cərcəsinə çevrildi. 70 illik imperiya boyunduruğu, 32 illik erməni işğalı, 44 günlük şanlı müharibəmiz günlərində də yazıçı və şairlərimiz haqqın qələmini ələrdən yerə qoymadılar, öncə Vətən dedilər, sətirlərdə döyüşdülər, misralarda vuruşdular, əzəli və əbəd torpaqlarına sahib çıxdılar. Qarabağa ağı dedilər, xoyalon Qarabağa qayıtdılar.

Amma bir gün bu yazılar, bu xəyallar gerçək oldu. Biz qayıtdıq. Bu dəfə misralarla deyil, tanklarla qayıtdıq. Bəli, biz artıq Qarabağı, Qarabağın sahib çıxan Azərbaycanı! Biz o torpaqlara qayıtmışdıq! Qayırdıq! Biz böyük Vətəni qururuq! Yenidən cənnətə çeviririk. Dəmir yumruqlu, dəmir iradəli, müzəffər Ali Baş Komandan, xilaskar Prezident İlham Əliyevin öncüllüyü ilə durmadan əldə etdiyimiz uğurlarla şanlı Zəfər tariximizə hər gün yeni qürurverici səhifə yazırıq. Atılan bütün uğurlu addımlar hələ yolun başlanğıcıdır. Qarşıda bizi dünyanın əsas güc mərkəzlərindən birinə çevirməyin coşqusunu və sevinci gözləyir.

Öminik ki, ədəbiyyatımız da bu uğurlu yolda ölkəmizlə, əziz Prezidentimizlə birlikdə addımlayacaq, yeni uğurlu başlanğıcları qələmiylə əbədiləşdirəcəkdir.

İlörmətlə və əziz Anar müəllim! İllər əvvəl sizin haqqınızda yazdığım bir yazıda sizə müəllimsiz, ilansız, cələc Anar, deyə xitab etmişdim. Xahiş etmişdim ki, sizə belə müraciət etdiyim üçün məni hörmətsizlikdə günahlandırmayınız və öfv edəsəniz. Onu da yazmışdım ki, əslində siz mənim üçün ən böyük müəllimsəniz. Sadəcə olaraq uşaqlığımdan bu adı cələc Anar olaraq eçitməyə alışmışam. Yaşdırlarınız da sizə belə çağırıb, sizdən sonrakı nəsil də, mənim nəslim də, mənədən kiçiklər də. Və heç bir zaman hansı Anar sualına ehtiyac duyulmadığını görmüşəm. Tək Anar, tokco Anar, yeganə Anar, ədəbiyyatımızın Anarı olaraq qəbul etmişəm sizi.

Mərhum anam Nurəngiz Gün "Açıq səhbət" adlı şeirində yazır ki:

...Bəs şairlər?
Onlar da bir cürə Əhmədi-biqəm!
Şairliyin nə məktəbi olmuş,
nə dərslər kitabı
binəyi-qədimdən.
Elə belə fəhmdir!
Kimsə bilməz bu fəhm
hardan, necə gəlibdir...

Mən bu gün, burada Sizin şəxsinizdə bütün bu fəhm ustalarını - yazarlarımızı növbəti XIII Qurultay münasibətilə təbrik edir, dünyasını dəyişən Vətən təvəssüblü qələm ustalarımıza Allahdan rohmət diləyir, böyük ədəbiyyatımıza daim bütöv Azərbaycanın təvənnümünü arzulayıram. Bayramınız, bayramınız mübarək! "

Azərbaycan Yazıçılarının

5

Pakistan Ədəbiyyat Akademiyasının prezidenti, professor **Yusif Huş** ölkələrimiz arasındakı mövcud dostluq əlaqələrindən bəhs edərkən dedi: "Ədəbiyyat iki xalqı birləşdirən yaxınlaşdırmaq üçün bütün diplomatiya vasitələrindən təsirli olan bir cəhəddir. Hər iki ölkənin ədəbiyyatının tərcüməsi iki mədəniyyət arasında ünsiyyəti mümkün edir. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dostu ilə Pakistan Ədəbiyyat Akademiyası bu yaxınlarda Azərbaycanın ən məşhur dramı olan "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunu urdu dilinə tərcüməsini nəşr etdirmişdir və mən bu münasibətlə onun bir neçə nüsxəsini Azərbaycan-Pakistan ədəbi ictimaiyyəti arasında sevgi və dostluq jesti kimi təqdim etməyə istəyirəm."

Biz pakistanlı olaraq Azərbaycan yazıçıları ilə əməkdaşlıq etməyi daha çox sevirik və ümid edirəm ki, Azərbaycanın möhtəmə Prezidentinin himayəsi ilə birgə ədəbi festivallar, konfranslar, tərcümələr, kitab sərgiləri və yazıçıların nümayəndə heyətinin səfərləri üçün imkanlar yaranacaqdır. Mən çox ümid edirəm ki, bu himayədarlıq təkcə hər iki ölkənin ədəbiyyat tarixində yer tutmayacaq, həm də Azərbaycan və Pakistanın indiki və gələcək nəsilləri arasında daha çox sevgi və birlik üçün yeni pəncərələr açacaqdır.

Pakistan Azərbaycanı özünə ayırmaz dost və qardaş kimi qəbul edir. Bu, dünyada nadir rast gəlinən təbii və milli sevginin gözəl nümunəsidir.

Sonda, bir daha etiraf edirəm ki, ölkənin belə seçilmiş ziyalıların qarşısında çıxış etmək fürsətinə malik olduğum üçün özümü çox şanslı hiss edirəm. Bunun üçün mən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədrinə, yazıçılar ictimaiyyətinə, elmi-ədəbi düşüncəsi təkcə Azərbaycan deyil, həm də ədəbi aləmin sərvəti olan akademik İsa Həbibbəyliyə minnətdarlığımı bildirirəm.

Yazıçılar tarix şüurunu qazanır, sonra isə öz təəyyüllərini torpağın gözəlliyi ilə zənginləşdirirlər. İnsanlar ümumi hissləri və ümum bəşəri dəyərləri bölüşürlər. Yazıçılar isə onları təsvir edirlər. Onların enerjisini ümumi platformaya çevirdiyimiz zaman yazıçılar sülhün xəbərcisinə çevrilirlər.

Mən inanıram ki, ədəbiyyatın ilkin səviyyəsində musiqi kimi ortaq bir dili vardır. Beləliklə, hansı musiqini və ya hansı dildə dinləməyimizin fərqi yoxdur, biz məhənnin hansı dildə ifa olduğunu bilməyə də, onun melodiyasından və təsirindən həzz ala bilərik. Ədəbiyyat da eyni qaydada insanın ağına və hisslərinə təsir edir və artıq dil baryerini keçir.

Öminəm ki, Azərbaycan-Pakistan əlaqələri gələcəkdə də uğurla davam edəcəkdir."

Sonra Naxçıvan Yazıçılar Birliyinin sədri, şair **Asim Yedigər** çıxış edərkən Naxçıvanda ədəbi mühitin inkişafından, onlara göstərilən qayğıdan, ədəbi mühitin çağdaş durumundan, çap olunan əsərlərdən ötraflı şəkildə bəhs etdi.

Həmçinin, xarici ölkələrin yazıçıları birlik və təşkilatlarının təbrik teleqramları oxundu.

Fəsilədən sonra işini davam etdirən qurultayda Yazıçılar Birliyinin katibi **Elçin Hüseynbəyli** çıxış edərkən bildirdi ki, "Bu möhtəşəm tədbirdə şəxsən iştirak etməyi çox sayda qələm dostumuz arzulayırdı. An-

caq bu, fiziki baxımdan mümkündür. Əvvəlcədən nəzərə alaraq, qurultay öncəsi Yazıçılar Birliyində məruzələrin dinlənilməsi və müzakirələrin keçirilməsinə şərait yaratmışımız da bu yöndən idi. Düşündük ki, kim arzulayarsa gəlsin, dinləsin, müzakirələrdə iştirak etsin, fikirlərini bölüşsün. Elo də oldu. Çox sayda qələm dostlarımız o müzakirələrə qatıldılar. Onları düşündürən problemlər nəzərə alındı. AYB-nin bütün seksiyaları üzrə maraqlı məruzələr edildi. O məruzələr ayrıca kitab şəklində çap olundu."

Sonra E.Hüseynbəyli qurultay öncəsi görülən işlərin geniş təsnifatını verdi, təkliflərini bölüşdü.

Xalq şairi **Vahid Əziz** qeyd etdi ki, Azərbaycan yazıçıları bu qurultaya tarixi qürur hissilə gəlib. "Biz qalib ölkənin qələm adamlarıyıq. Bunun üçün Ali Baş Kamandanımıza, xalqımıza, ordumuza və sözə, qələm adamlarımıza minnətdarıq. Qələbdən sonra dörd dəfə qədim Şuşamızda olmuşam. Əldə olunan nailiyyət qəlbimi fərəh hissilə doldürüb, bu duyğu yeni səirlərimin mövzu qaynağı olub. Baxıb görmüşəm ki, eyni zamanda, ulu öndərin ədəbiyyatımıza göstərdiyi qayğı və diqqət layiqincə davam etdirilir."

Yazıçılar Birliyinin katibi **Səlim Babulaoğlu** çıxış edərkən dedi: "İş elə gətirib ki, Yazıçılar Birliyində 18 illik fəaliyyətim tərcümə işinin təşkili və ədəbi əlaqələrin qurulmasıyla bağlı olub, bu haqda 3 dəfə - 2004, 2014 və 2022-ci illərdə mötni mot-

batda çap olunmaqla məruzə etmişəm. İndi qısa həm bu haqda danışacam, həm də irəliyə baxaraq bir təklif verəcəyəm.

Amma əvvəlcə icazə verin son qurultaylararası dövrdəki 3 çox vacib hadisəni xatırlayım. Birincisi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti hörmətli cənab **İlham Əliyev** 2007-ci il 24 avqust tarixli Sərəncamı ilə start götürən "Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin Azərbaycan dilində 150 cildliyinin nəşri" işinin başa çatmasıydı, minnətdarlıqla xatırladığımız bu hadisə böyük tərcüməçi ordusunu hərəkətə gətirmişdi.

İkinci hadisə yəni də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 16 may tarixli Fərmanı ilə Nazirlər Kabinetinin yanında Tərcümə Mərkəzinin yaranmasıydı ki, həmin struktur indiki Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzi kimi uğurla fəaliyyət göstərir.

Və nəhayət, akademik **Kamal Abdullanın** rəhbərliyi ilə hazırlanan Azərbaycan Tərcümə Ensiklopediyasının nəşri. Bu, tərcüməşünaslıq, ədəbiyyat tariximizin ilk və əhəmiyyətli hadisəsiydi.

Mohz biz 2014-cü ildə Birliyimizin Bədii Tərcümə və Ədəbi Əlaqələr Mərkəzinin işini yenidən qurmağa çalışanda Xalq yazıçımız hörmətli **Anar** müəllimin tövsiyələri ilə yola çıxdıq. Qərara gəldik ki, işimizi 2 istiqamətdə quraq: həm dünya xalqları ədəbiyyatlarını dilimizə, həm milli ədəbiyyatımızı dünya dillərinə ön yaxşı nümunələri seçərək çevirək.

Ötən 8 ildə Bədii Tərcümə Mərkəzinin nəşri kimi çap olunan "Dünya ədəbiyyatı" dərgisinin Türkiyə, Ukrayna, Rusiya, İngiltərə, Moldova, İsrail, Pakistan, Serbiya, Oman, İran, Rumıniya ədəbiyyatlarına həsr olunmuş sayları, habelə essə, dramaturgiya, ədəbiyyatşünaslıq, səhəbət gərnərləri üzrə xüsusi saylar, həmçinin görkəmli ədəbimiz, Xalq yazıçısı **Anarın** tərcümləri toplanmış buraxılışı çap etdik. Mən dərginin baş redaktoru, həmkarım **Sevçiddin Hüseynliyə** təşəkkür edirəm. Ədəbiyyat statistikanı sevmir, amma deyim, jurnal çərçivəsində 2000-dən artıq xarici müəllifin, 200 azərbaycanlı ədəbin, özü də əsərləri diqqətli seçilən müəlliflərin müxtəlif janrlı əsərlərini dilimizə və baş dillərə tərcümə etdik, nəşrinə nail olduq. Habelə ayrıca kitab kimi xarici müəlliflərin 40, bizim müəlliflərin də bir o qədər kitabını.

Biz, eyni zamanda Türkiyə, Ukrayna, Rusiya, Moldova və Omanda müxtəlif vaxtlarda Azərbaycan ədəbiyyatı antologiyaları, buraxılışlarını tərtib etdik, ayrıca 40-a yaxın azərbaycanlı müəllifin kitabının nəşrində iştirak etdik. Bakıda bir çox ölkələrin "ədəbiyyat günləri"ni, 3 ölkədə "Azərbaycan ədəbiyyatı günləri"ni keçirdik. 2015-ci ildə I Bakı Beynəlxalq Poesiya Festivalını təşkil etdik.

Bu il azərbaycanlı yazıçıların Qarabağ mövzulu əsərləri "Bayraqdar" adlı antologiyada Ukraynada, "Qarabağ: tale hekayələri" toplusu isə Monteneqroda nəşr edildi. biz bu prosədə yaxından iştirak etdik. Birinci nəşr səfirimiz, Xalq yazıçısı **Elmira Axundovanın** dostu və təşəbbüsü ilə orsəyo gəldi.

Türkiyənin nüfuzlu "Təmrin" dərgisində **Axundov, Sabir, Müşfiq, Rosul Rza, Bəxtiyar Vahabzadə, Anar, Nurəngiz Gün, Şirməmməd Hüseynov, Çingiz Abdullayev** kimi ədəb və məarifçilərimizə həsr olunmuş xüsusi sayları hazırladıq, nəşr etdirdik.

Yaxud bu il biz Rusiyada Azərbaycan şairi, nəsr və uşaq ədəbiyyatı ilə bağlı 3 antologiya tərtib etdik ki, son 30 illik dövərə aid 80-ə yaxın azərbaycanlı müəllifin əsərləri həmin kitablarda yer alıb.

Sonuncu işimiz bu gün də davam edir. 44 günlük Şanlı Zəfər Savaşımıza ithafən **Modoniyyət Nazirliyi** və "Space" telekanalı ilə birgə "Şuşaya salam" layihəsinə başladıq. Bu layihədə dünyanın 30 ölkəsindən 44 şair Azərbaycanı, Şuşanı salamlayıb və Şuşaya ithafən öz şeirini oxuyur, çəkilişlər "Space" TV-də yayımlanıb. Yeri gəlmişkən, mən **Modoniyyət Nazirliyinə, nazir Anar Kərimovaya, "Space" telekanalının rəhbəri Müşfiq Hətəmovaya** təşəkkür edirəm.

Gördüyümüz işlərin çox az hissəsi olan bu sadələmə elə belə deyil, həm də yalnız Birliyin resurslarıyla görülməzdi. Dostlarımız, tərəfdaşlarımız vardı. Mən akademik, millət vəkili **İsa Həbibbəyliyə**, millət vəkili **Qənirə Paşayevaya, Cavanşir Feyziyevə, Jale Əliyevaya**, xaricdə yaşayan dəyərlili həmvətənlərimizə, səfirləklərimizə, Azərbaycanın cənubi ədəbiyyatçı dostlarına səmimiyyətlə təşəkkür edirəm.

Məsələ budur ki, Birliyin bu işləri görən əsas strukturu **Bədii Tərcümə və Ədəbi Əlaqələr Mərkəzi** olub və təəssüf, 2014-cü ildən bu yana sanki hansısa yanlışlıq baş verib. Birliyin Mərkəzinin bütöcsü kəsilib, bütöce Birliyin yalnız öz daxili qənaəti hesabına yaşayıb. Halbuki, belə olmamalıydı. 1989-cu ildə Xalq yazıçısı **Anarın** təşəbbüsü

XIII Qurultayı

sü, təklifi və dəstəyi ilə yaranan, ilk övvəl unudulmuş Aydın Məmmədovun, uzun müddət Xalq yazıcımız Afəq Məsudun, bir ildə ki, qocaman tərcüməmiz, dramaturq Vaqif Əlixanlının rəhbərlik etdiyi ciddi işlər görmüş bir Mərkəzə niyə bütöçə ayrılmasını ki... Dövlətimizin və hökumətimizin qurultayda olan hörmətli yetkililərimizin iştirakını nəzərə alıb onlardan xəhiş edirəm ki, bu məsələni diqqətdə saxlasınlar. Unutmaq lazım deyil ki, mədəniyyətdə ardıcılıq, davamiyyət mədəniyyət faktundan daha qiymətli və əhəmiyyətli. Mədəniyyəti mədəniyyət edən elə bu vəqəmdir. Bircə faktı deyim, hamımızın yaxşı tanıdığı, Rusiyada nəşr olunan nüfuzlu "İnostrannaya literatura" dərgisi 1895-ci ildən, yəni düz 127 ildir nəşr olunur.

Çıxışımı bir təkliflə yekunlaşdırım, əziz xanımlar və cənablar.

Biz yeni siyasi-ictimai realığa qədəm qoymuşuq. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi, əziz səhildələrimizin mübarək qanı ilə şükür Allaha ki, Qarabağı qayıtardıq. Azərbaycan bu gün hər mənada böyük sıçrayışlar edir və hesab edirik daha böyük işlər bizi gözləyir. Azərbaycanın bütövlüyü, ümumtürk birliyi məsələləri heç vaxt olmayan qəddər bu gün aktualdır, realdır.

Hörmətli Prezidentimizin Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi Bağdat Amreyevi qəbul edərkən söylədiyi bəzi fikirləri sənədlənmək istəyirəm. "Türk dünyası Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvləri olan milli dövlətlərin sərhədlərindən qat-qat genişdir. Türk dünyası dövlətləri milli dövlətlər çərçivəsində artıq birləşiblər. Azərbaycan Türk dünyasının birliyini möhkəmləndirmək üçün bundan sonra da nə mümkünürsə edəcəkdir. Biz, əcdadlarımızın böyük irsidir. Təkcə Azərbaycanın hüduadlarını onlarda yaşayan azərbaycanlıların sayı Azərbaycanda yaşayanlardan xeyli çoxdur. Onların Azərbaycan dilini, Azərbaycan ənənələrini, Azərbaycan mədəniyyətini qoruyub saxlamaları, azərbaycançılıq prinsiplərinə sadıq olmaları və öz tarixi Vətəni ilə əlaqələri heç vaxt kəsməmələri üçün olimizdən gözləndirəcəyik...". Bu sözlər bizim qarşımıza böyük vəzifələr qoyur. Bəli, indiyədək həm Yazıcılar Birliyinin bütün mətbu orqanlarında, xüsusən son illər bir ayı uğurla nəşr edilən "Ədəbiyyat qəzeti"ndə türk xalqları ədəbiyyatlarına yer verilib həmişə. Eləcə də qardaş Türkiyənin dominantlığı ilə xeyli işlər görülüb. Məsələn, "Qardaş qələmlər", "Türk ədəbiyyatı", yaxud "Təmrin" dərgiləri, yaxud qardaş Özbəkistanda "Kitab dünyası", Qaqaz elindəki "Ana dili" qəzetlərində. Amma fikrimcə, bütün bu işlər keçmiş tarixlə baş verib həmişə. Hesab edirəm ki, bütün türkdilli ədəbiyyatları arasında orta qüstovidə işıqlandıra bilən, ədəbi mütəhlələrlə onlayn rejimə çalışan, kağız və elektron versiyada işləyən, çap olunan mütəmadı qəzetə və sayta ciddi ehtiyac var. Özü də bu işdə bizim Cənubi Azərbaycan ədəbi prosesi də xüsusi yer tutur. Bu məsələlərdə heç vaxt itimək olmaz ki, bu işdə də yenə dövlətimizin dəstəyinə ehtiyac var.

Ümid edirəm ki, rəqləməni pozmadım. Diqqətiniz üçün təşəkkür edirəm."

Millət vəkili, görkəmli yazıçı Aqil Abbas da yazıcıların XIII Qurultayının tarixi Zəfər günümüzü qurultay qeyd edəcəyimiz bir vaxtda keçirildiyindən fərəh hissi duydu-

ğunu qeyd etdi: "Mühəribə ölkə başçısının, xalqın və ordunun monolit birliyi şəraitində aparılır. Mühəribəni həm də şair və yazıcıların aşladığı vətəndaşlıq duyğusu, tərbiyəsi udur. Söz adamları xalqın ümidini, ruhunu, milli kimliyini yaşadır. Bu sırada Azərbaycan yazıcılarının xüsusi yeri, mövqeyi var və buna görə də onlara təşəkkür edirəm".

Sonra Aqil Abbas ədəbi həyatda müşahidə etdiyi problemlərdən söz açdı, təkliflərini dilə gətirdi.

AYB Gənclər Şurasının sədri, şair-publisist Fərid Hüseyn AYB rəhbərliyinin gənclər siyasətinin yetərli olduğunu, onlara göstərilən qayğıyı təqdir etdi. Təkliflərini bölüşdü.

Millət vəkili, akademik Nizami Cəfərov çıxış edərkən dedi: "1994-cü ildə Ankarada Türk ədəbiyyatı dərslərinin tərtibi ilə bağlı bir komissiya yaradılmışdı. Mən də o komissiyanın tərkibində idim. Bir çox məsələlərdə orta məxrəcə gələ bildik. Azərbaycan tərəfi kimi cətinliklər oldu. Türkiyəli həmkarlarımızın barədə hörmətli Namik Kamal Zeybəkə bildirdi. O, birmonəli şəkildə dedi ki, Azərbaycandan gələn alimlər necə məsələləri bilirlərsə, elə də edin. Çünki onlar ədəbiyyatı yaxşı bilir... Həmin vaxtdan illər ötüb. Orazı bütövlüyümüz bərpə olunub. Tarixi Zəfər günlərimizi yaşadığımız vaxt dövlət başçımızın simasında bir Sözlün qüdrətini bir daha əmin olduq. Hiss etdik ki, cənab İlham Əliyev həm də sözlümüzün Baş komandanıdır. Həmin günlərdə Sözlümüz də döyüş meydanındaydı, sınırdı və mübarizə aparırdı. Bir tarix yazan, bir tarixi yaranan şəxsiyyətlər olur. Bir də var tarixin tarixini yarananlar. Yazıcılar tarixin tarixini, onun mahiyyətini yazır, eyni zamanda dilə gətirir, danışıdır. Çağdaş ədəbi həyatımızda biz bunu Xalq şairi Noriman Həsonzadonin, tanınmış yazıçı Yunus Oğuzun və başqalarının yaradıcılığında aydın şəkildə görür, hiss edirik. Azərbaycanda yazıçı nüfuzu həmişə yüksək olub. Azərbaycanda xalqın tarixini, dilini, bir növ, dinini də həmişə yazıcılar müəyyən edib. Xalqın külliyyəti milli kimliyini, milli varlığını dərkdə tutmaq ədəbiyyatımızın rolu əvəzsizdir. Eyni zamanda biz bu gün Türkiyə tarixinin dərinliyinə daha çox getməliyik. Ararib təəssüf edirəm ki, bu sahədə həssaslığımız çox zəifdir. Filmlərimizin tərcümə dili, çağdaş gənclər tariximizin dili bərbaddır...".

Millət vəkili N.Cəfərov görkəmli yazıçı İsa Muğannanın cv-muzeyinin probleminin həllinə kömək edilməli məsələsinə də toxundu. Eyni zamanda Anarın bütün fəaliyyəti boyunca Yazıcılar Birliyini öz evi kimi qoruduğunu, onu layiqincə yaşatdığını vurğuladı.

Tədbirə qatılan iraqılı şair Nəsrin Elvin yeni seçirlərlə qurultay iştirakçılarına salamladı.

Ədəbiyyatşünas alim, şair Tofiq Məlikli qurultay öncəsi seminar və müzakirələrdə fəal iştirak etdiyini dilə gətirdi: "Fikirlərimi o müzakirələr zamanı yetərincə ifadə etməmişəm. Həmin məruzələrdə ədəbi proses peşəkərliklə incələnilib. Təəssüf ki, ədəbi tənqid və ədəbiyyatşünaslıq sahəsinin incələnməsi elə də qanecədi olmadı. Nizami Cəfərova minnətdaram ki, burada da sahədə olan problemlərə toxundu. Fikrimcə, Ortaçağ Türk ədəbiyyatı tarixinə ümumi baxış sərgiləyən ayrıca müzakirə keçirməliyik...".

"Azərbaycan" jurnalının baş redaktoru İntiqam Qasımlı ədəbi rəhbərlik etdiyi dərginin fəaliyyətindən, ödəm vaxt ərzində oxuculara təqdim edilən əsərlərin bədii möziyyətinə dair fikirlərini təqdim etdi.

Millət vəkili, akademik Rafal Hüseynov çıxış edərkən dedi: "Azərbaycan Yazıcılar Birliyinə Anar kimi miqyaslı düşüncəyə malik bir şəxsiyyətin rəhbərlik etməsi bu qurumun mədəni gücə çevirib. Ulu öndər Heydər Əliyev Anarın cəmiyyətimizdə, ədəbiyyatımızda tutduğu yeri və mövqeyini yaxşı bilir, yüksək qiymətləndirirdi. O yerdə ki, Anar var, orada uğur var, ziyalılıq var. Anar müəllim AYB-də rəhbərlik gələndə dünyanın ictimai-siyasi həyatında böyük dəyişikliklər gedirdi. Eləcə də ölkəmizin mədəni həyatında. Bu zaman o mələ gələnlərlə yanaşı sağaltmaq üçün böyük həsrətə ehtiyac idi. Anar məhz belə bir vaxtda AYB-nin fəaliyyət xəttini düz müəyyən etdi. Mən bu gün Azərbaycanın mədəniyyətini, Anarın yaradıcılığını düşünürəm. Anar AYB-nin qapılarını istedadlı gənclərin üzünə açdı. Çünki mənsəb olduğu nəslin qarşısında hansı məmləkətin yaradıldığı unutmamışıdır. Anar kimi adil və aqil insanlara minnətdar olmalıdır ədəbi gəncliyimiz. Onun ruhi düşüncəsi cavandı, söz sahibidir, cəmiyyətdə xüsusi nüfuzu var. AYB-nin parlaq fəaliyyətində Anarın xüsusi xidmətləri var. Anar xoşbəxtidir ki, son doruq vəcib, ciddi ictimai-siyasi və ədəbi bir quruma uzun illərdə layiqətlə xidmət edir".

AYB Gənclər Şurasının sədri, şair Xoşbəxt çıxışında Gənclər ədəbi məhəmmədini göstərilən qayğıdan bəhs etdi. Vurğuladı ki, bu sahədə Anarın diqqəti əvəzolunmazdır. Bəlmə öz işi ilə onun etimadını doğrultmağı başlıca vəzifə hesab edir.

AYB sədri və müəvəzisi, şair Sayman Aruz çıxışında Cənubi Azərbaycanın mədəniyyətinin inqilabi, azadlıq mücadilələrinin gedişinə milli maraqlarını baxımından diqqətlə yanaşmağın vacibliyini vurğuladı: "Əgər bütöv Azərbaycan ədəbiyyatının təmsilçiləriyəksə, bütöv Azərbaycan ədəbiyyatı nümayəndələri kimi danışmalıyıq. Rəhmətlik Bəxtiyar Vəhəbzadonin şeirindən misralar yadıma düşür:

*Ağalar bilmədi birdi bu torpaq,
Təbriz də, Bakı da Azərbaycandır.*

Doğrudan da, vətən yalnız kağızlar üzərində bölünən torpaq deyil. Bu haqq şair və yazıcılarımızı hayqırmalıdır. Ən azından ulu öndər Heydər Əliyevin başladığı siyasət Süleyman Rüstəmi, Bəxtiyar Vəhəbzadonin, Səhrab Tahirini yetişdirmişdi, bu gün də Azərbaycan Prezidentinin yürütdüyü siyasət bu tipli vətəndaş-şair nəslini yetişdirməlidir. Biz özümüzü bölünmüş kimi aparmamalıyıq. Bu gün cənab Prezidentin başladığı siyasəti ədəbiyyatımızda dostlaşdırmalıyıq. Sağ olsun Sabir Rüstəmcanlım, Solim Ba-

bulloəğlunu, burada çox dəyərli fikirlər səsləndirdilər. Bu gün Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının böyük dəstəyə ehtiyacı var. Orda 50 milyona yaxın soydaşımız var. Biz onların önünə layiqli vətəndaş mövqeyimizlə çıxmalıyıq. Yanlarında olmalıyıq".

Gənclər şair Ramil Əhməd çıxış edərkən ədəbi gəncliyə göstərilən qayğıdan, gənclər şair və yazıcıların problemlərindən söz açdı, təkliflərini bildirdi.

Türkiyəli yazar İmdat Avşar bildirdi ki, Azərbaycan böyük bir mücadilənin içindədir. Qalib bir ölkənin yazıcısı olmaq böyük xoşbəxtlikdir. Milləti ayaqda tutan ilk növbədə Sözlə aparılan bir mücadilədir. Bu savaşın əsl sahibi də Sözlüdür. Azərbaycanın tarixi zəfəri həm də Sözlün zəfəridir...

Moskvada yaşayıb-yaranan ədəbiyyatşünas alim Abuzər Bağırov Rusiya mətbuatında Azərbaycan haqqı təhlil və yayımlanması, Azərbaycan ədəbiyyatının təbliğinə yönəli gördüyü işlərdən söz açdı.

Xalq yazıcısı Elçin çıxış edərkən Azərbaycan ədəbiyyatının müasir inkişaf mərhələlərindən söz açdı və AYB-nin məqsədyönlü fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi.

Qurultayda AYB-nin orqanları olan "Azərbaycan", "Ulduz" və "Literaturmy Azerbaydjan" jurnalları, "Qobustan" toplusu, "Ədəbiyyat qəzeti" və digər nəşrlər haqqında geniş məlumat verildi. Vurğulandı ki, bu orqanlarda mütəmadı olaraq Azərbaycan ədəbiyyatının nümunələrinə geniş yer ayrılır.

Qurultayda təşkilatı məsələlərə baxıldı. Xalq yazıcısı Anar Rəsul oğlu Rzəyev açıq söhbətə yolu ilə yenicən Azərbaycan Yazıcılar Birliyinin sədri seçildi.

Qurultayda AYB-nin rəhbər strukturunu, aqsaqqallar şurası, idarə heyyəti və təftiş komissiyası seçildi.

Sonda Azərbaycan Yazıcılar Birliyinin sədri Anar ona yenicən etimad göstərdiklərinə görə qurultay iştirakçılarına minnətdarlığını bildirdi.

AYB-nin sədri tədbirin belə yüksək səviyyədə, möhtəşəm şəkildə keçirilməsinə göstərdiyi dəstəyə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi və vurğulandı ki, Azərbaycan yazıcısı millətə, dövlətə və ədəbiyyata hər zaman sadıqdır və həmişə bu yoldadır.

Bununla da Azərbaycan Yazıcılarının XIII Qurultayı öz işini başa çatdırdı.

Hazırladı:
Sərrac HÜSEYNOĞLU

